

Prvá kapitola

–Dash–

21. decembra

Predstavte si toto:

Ste vo svojom obľúbenom kníhkupectve a prezeráte si výlačky na policiach. Dostanete sa do sekcie, kde sa nachádzajú knihy vášho obľúbeného autora, a tam, nenápadne zastrčený medzi známymi chrbtami kníh, čupí červený zápisník.

Čo urobíte?

Voľba je podľa mňa jasná:

Vyberiete ho a otvoríte.

A potom urobíte všetko, čo od vás bude žiadať.

V New Yorku boli Vianoce, najprotivnejší čas v roku. Hlučné davy, nekonečné návštevy nešťastných príbuzných, predstieraný jasot, chabé pokusy o radosť – moja prirodzená averzia k ľudskému kontaktu sa v súvislosti s týmto obdobím

len posilňovala. Kamkoľvek som išiel, chytala ma panika, že idem proti prúdu. Nebol som ochotný poskytnúť „spásu“ nijakej „armáde“. Nikdy ma nezaujímalo, či budú Vianoce biele. Bol som dekabrista, bolševik, kariérny zločinec, filatelista v pasci nevysvetliteľného trápenia – bol som ochotný byť všetkým, čím všetci ostatní neboli. Čo najnenápadnejšie som sa prepletal medzi zástupmi ľudí, ktorí s takmer pavlovským reflexom túžili míňať peniaze, skupinkami študentov na zimných prázdninách, cudzincami, ktorí preleteli cez pol sveta v túžbe vidieť, ako sa rozsvieti stromček, neuvedomujúc si, aký strašne pohanský je tento rituál.

Jedinou svetlou stránkou tohto temného obdobia bolo, že sa nechodilo do školy (pravdepodobne preto, aby každý mohol nakupovať do zhlúpnutia a zistiť, že rodina, podobne ako arzén, pôsobí najlepšie v malých dávkach). Tento rok sa mi podarilo stať sa na Vianoce dobrovoľnou sirotou, lebo som povedal mame, že ich strávim s otcom, a otcovi, že ich strávim s mamou, takže každý z nich si po rozvoze rezervoval nestornovateľný zájazd so svojou porozvodovou láskou. Moji rodičia spolu neprehovorili osem rokov, čo mi dávalo veľkú slobodu pri manévrovaní medzi nimi, následkom čoho som mal veľa času pre seba.

Kým boli preč, presúval som sa z jedného bytu do druhého, ale väčšinou som trávil čas v Strande, v bašte vzrušujúcej učnosti, predstavujúcej skôr zrážku stoviek rôznych kníhkupectiev, ktorých literárne trosky sa rozleteli na takmer tridsať kilometrov políc. Všetci predavači sa tam roztržito ponevierajú v úzkych džínsoch a dlhých košeliach z bazáru

ako starší súrodenci, ktorí sa nikdy nebudú obťažovať s vami rozprávať alebo sa o vás starať, či dokonca uznávať vašu existenciu, keď sú nablízku ich priatelia... ktorí tam sú vždy. Sem-tam vás niektoré kníhkupectvo chce presvedčiť, že ide o komunitné centrum, ktoré usporadúva lekcie pečenia koláčikov, aby vám mohli predať nejakého Prousta. Ale Strand vás nechá úplne na pokoji, lapeného medzi súperiacimi silami usporiadanosti a výstrednosti, pričom výstrednosť zakaždým zvíťazí. Inými slovami, bol to cintorín podľa môjho gusta.

Keď som chodil do Strandu, zvyčajne som tam nehľadal nič konkrétne. Niekedy som sa rozhodol, že popoludnie venujem konkrétnemu písmenu, a prešiel som každé oddelenie, aby som preskúmal knihy od autorov, ktorých priezviská sa naň začínajú. Inokedy som sa zameral na jedno oddelenie alebo som si prezeral nedávno vyložené novinky pohodené v košoch, ktoré o abecednom poriadku nemali ani poňatia. Alebo som sa len tak pozeral na knihy so zelenou obálkou, pretože som už dávno nečítal takú knihu.

Mohol som byť vonku s kamošmi, ale väčšina z nich trávila čas so svojimi rodinami alebo s hracími konzolami. Radšej som sa flákal s mŕtvymi, umierajúcimi alebo so zúfalými knihami – nazývame ich *použité*. Takýmto slovom by sme nikdy nenazvali človeka, teda ak by sme to nemysleli ako urážku. („Pozri na Clarissu... aká *použitá* baba.“)

Vyjadroval som sa príšerne knižne, až som mal chuť vyjsť s tým na verejnosť, hoci som vedel, že je to spoločensky neprijateľné. Obzvlášť sa mi páčilo prídavné meno *knižný*,

ktoré, ako som zistil, iní ľudia používali asi tak často ako *šuster, junák* alebo *árešt*.

V ten konkrétny deň som sa rozhodol pozrieť si niekoľko obľúbených autorov, aby som zistil, či sa z predaja knižnice čerstvo zosnulej osoby neobjavili nejaké neštandardné vydania. Prezeral som si chrbty kníh od svojho obľúbenca (nebudem ho menovať pre prípad, že by jedného dňa stratil môj záujem), keď som zbadal záblesk červenej. Bol to diár viazaný v hustej bavlnenej tkanine, aký radi používajú moji známi, ktorí stále cítia potrebu zapisovať si niečo v neelektronickej podobe.

O človeku veľa prezradia stránky zápisníka, na ktoré sa rozhodne písať. Ja sám, zvyknutý na zošity s úzkymi riadkami, som nemal talent na kreslenie a pri mojom mikroskopickom škrabopise sa mi široké riadky zdali zbytočne priestranné. Prázdne strany boli zvyčajne najobľúbenejšie – mal som iba jedného priateľa, Thibauda, ktorý používal štvorcový papier. Teda aspoň dovtedy, kým mu výchovní poradcovia nezhabali zošity ako dôkaz, že plánoval zabiť nášho učiteľa dejepisu. (Toto je pravdivý príbeh.)

Na chrbte tohto konkrétneho zápisníka nebol žiadny nápis – musel som ho vytiahnuť z police a pozrieť sa na titulnú stranu prelepenú kúskom lepiacej pásky, na ktorej bolo čiernou fixkou napísané: *ODVÁŽIŠ SA?* Otvoril som ho a na prvej strane si prečítal poznámku.

Nechávam ti tu pár záchytných bodov.

Ak ich chceš poznať, obráť list.

Ak nie, prosím, vlož zápisník späť na policu.

Bol to dievčenský rukopis. To som okamžite rozoznal.
Také krásne ozdobné, trochu šikmé písmo.

V každom prípade som neodolal a obrátil list.

Tak ideme na to.

1. Začnime francúzskym pianizmom.

*Naozaj neviem, čo to je, ale myslím,
že po ňom len tak niekto nesiahne.*

Charles Timbrell je tvoj človek.

88/7/2

88/4/8

*Neobráť list, kým nevyplníš volné miesta
(ale, prosím, sem nič nepíš).*

Priznám sa, že som nikdy nepočul o francúzskom pianizme, hoci keby sa ma nejaký človek na ulici (samozrejme, v cylindri) spýtal, či si myslím, že sú Francúzi od prírody pianisti, nepochybne by som mu dal kladnú odpoveď.

Keďže som sa v uličkách medzi regálmi Strandu vyznal lepšie než v domácnostiach svojich rodičov, presne som vedel, kam mám zamieriť – do oddelenia hudobnej literatúry. Dokonca sa mi zdalo hanebné, že mi prezradila meno autora. Vari si myslela, že som slaboduchý mamľas, *zadubenec*? Chcel som získať trochu dôvery, skôr než som si ju zaslúžil.

RACHEL COHN
DAVID LEVITHAN

DASH
A
LILY
KNIHA ODVAHY

Prvé slovenské vydanie
Vydalo vydavateľstvo CooBoo v Bratislave v roku 2022
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika.

Číslo publikácie
Zodpovedná redaktorka Eva Piarová
Technická redaktorka Lucia Jurkovičová

Z anglického originálu
Rachel Cohn and David Levithan: Dash & Lily's Book of Dares,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Feiweil and Friends,
an imprint of Macmillan Publishing Group, LLC, New York 2010,
preložila Denisa Jahičová.
Jazyková redakcia Zuzana Šmatláková
Sadzba Kristína Hečková
Tlač

Cena uvedená výrobcom predstavuje
nezáväznú odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2046

ALBATROS MEDIA